

Навчальна книга — взірець шкільного літературознавства

Куцевол О.М. "Народився він для бою..." (Вивчення творчості

Івана Багряного в школі): навч. посібник. — Вінниця:

ТОВ "Ландо ЛТД", 2011. — 288 с.

Один із провідних фахівців у галузі методики ви-кладання української літератури Ольга Куцевол порадувала філологічну спільноту новим дослідженням — навчальним посібником "Народився він для бою...". Вивчення творчості Івана Багряного в школі".

Не так часто в сучасній методичній думці з'являються подібні книжки, в яких цілісно розглядаються основні дидактичні засоби вивчення творчості одного письменника. Чи виправданий такий науково-методичний принцип? Думається, що історія шкільного літературознавства теж свідчить про перспективність персонального письменницького портрета, творчість якого вивчається в школі. Однак найкращим підтвердженням сказаного є сам навчальний посібник Ольги Куцевол, де представлено все різнобарв'я дидактики літератури.

Спершу автор зазначає, що згідно з чинною шкільною програмою творчість Івана Багряного представлена для вивчення в 11 класі профільного філологічного навчання повістю "Огненне коло" та романом "Тигролови". Також у списку для додаткового читання в 11 класі внесені твори Івана Багряного "Огненне коло", "Сад Гетсиманський", "Людина біжить над прірвою".

Навчальний посібник побудовано за чітко продуманою структурою. Спершу подано нарис про життєвий і творчий шлях письменника, далі методичні розробки уроків, де завдяки інноваційним засобам навчання реалізуються сучасні освітні концепції — діалогічна, особистісно зорієнтована, розвивальна та креативна. Уміщено також контрольні завдання різних рівнів складності, тематику творчих робіт для уроків розвитку зв'язного мовлення за творчістю Івана Багряного. Розділ "Путівник читача" містить запитання не тільки репродуктивного, але й творчого спрямування

та завдання дослідницького характеру. Вражає різноманіття типів уроків, що представлені в навчальній книзі: гра-драматизація; урок — літературознавче дослідження; урок вивчення нового матеріалу, рольова гра; інтегрований урок історії України та української літератури, урок-семінар; рольова гра "Ток-шоу"; урок позакласного читання, урок-диспут. А ще вчителям та учням пропонуються рубрики "З архівів музи Клію", "У дзеркалі літературної критики", "Цікаво знати", "Афоризми Івана Багряного"...

Проблемне спрямування характеризує поданий зразковий опис засідання літературного гуртка в 11 класі на тему "Українська людина над прірвою тоталітарних режимів ХХ ст. (за романом І.Багряного "Людина біжить над прірвою)".

Знаючи захоплююче науково-дослідницьке уподобання Ольги Куцевол щодо відображення образу письменника в художній літературі, з великим інтересом сприймаємо рубрику "Поетична сторінка", де вміщено чимало літературних творів українських письменників, головний герой яких — Іван Багряний.

Отже, нова навчальна книга Ольги Куцевол — це зразок сучасного науково-методичного вивчення творчості письменника, де поєдналися найновіші здобутки методичної та літературознавчої думки. Тому студент-філолог, учитель-словесник, науковець-методист отримали своєрідний взірець для осмислення проблем шкільного літературознавства, особливо ви-чення творчості митців другої половини ХХ століття.

Олексій Неживий,

професор Луганського національного університету імені Тараса Шевченка